

خلع يد

گردآورندگان:
مماد نمرودى
اهیاران خسرویگی

انتشارات معید مهر
تهران - بهار ۱۴۰۳

انتشارات معید مهر

-۱۳۶۶	: نمودری، عمامد،	: سرشناسه
ایران، قوانین و احکام Iran. Laws, etc	: عنوان فاردادی	
عنوان و نام پدیدآور	: عنوان	
خلع بندگردآورندگان عمامد نمودی، امیرحسین خسرویگی؛ ویراستار مهران غلامیان.	: متن	
تهران: معید مهر، ۱۴۰۳.	: مشخصات نشر	
۵۴	: مشخصات ظاهری	
۹۷۸-۶۲۲-۹۱۵۴۷-۵-۵	: شابک	
لیبا	: وضعیت فهرست توییسی	
دعوای خلع بند -- ایران	: موضوع	
Detinue -- Iran	: موضوع	
دعوای خلع بند -- ایران -- دعاوی	: موضوع	
Detinue -- Iran -- Claims	: موضوع	
خسرویگی، امیرحسین، -۱۳۷۹	: شناسه افروزه	
KMH۷۱۰	: ردہ بندی کنگره	
۵۵۰۴۷۳۴۶	: ردہ بندی دیوبسی	
۹۶۲۶۶۶۴	: شماره کتابشناسی ملی	

خلع بند	: عنوان کتاب:
نمودری، امیرحسین خسرویگی؛ ویراستار: گردآورندگان	: ناشر:
امیرحسین نوشاں	: ناظر ویراستار:
انتشارات معید مهر	: ناشر:
مهران غلامیان	: ویراستار:
امید نسیمیزاده	: طراحی جلد:
چاپ اول	: نوبت چاپ:
۱۰۰۰	: شمارگان:
۹۷۸-۶۲۲-۹۱۵۴۷-۵-۵	: شابک:
۱/۳۰۰/۰۰۰	: قیمت:
۰۲۱-۲۲۱۱۱۲۸۴	: تلفن:
www.Moeidgroup.com	: پایگاه اینترنتی:
www.Moeidacademygroup.com	: پست الکترونیکی:
Info@moeidacademygroup.com	

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
۱۱	فصل اول: تبیین موضوع
۱۳	تبیین موضوع:
۱۴	جایگاه دعوای خلع ید:
۱۷	خلع ید و عناوین مشابه:
۱۷	اول: تصرف عدوانی حقوقی
۱۷	دوم: تصرف عدوانی کیفری
۱۸	سوم: خلع ید
۱۸	چهارم: تخلیه
۱۹	خلع ید از اموال ثابت:
۲۰	خصوصیات دعوای ناشی از مالکیت:
۲۱	خصوصیات دعوای ناشی از احتقار:
۲۵	شرط خلع ید از ملک ورثه‌ای:
۲۹	فصل دوم: آین دادرسی
۳۱	نحوه طرح دعوای خلع ید:
۳۳	شرایط دعوای خلع ید:
۳۴	نحوه رسیدگی به دعوای خلع ید:
۴۹	پیوست
۵۱	پیوست: پرسش و پاسخ
۵۴	منابع:

سخن ناشر

سلام و درود به شما خواننده گرامی، بسیار مفتخر و خوشحالیم که کتابی از مجموعه کتب کاربردی انتشارات معید مهر را برای مطالعه انتخاب کردید. این اثر تنها قسمتی از مجموعه ۵۳ کتاب کاربردی مجموعه معید است، تمام تلاش ما این بوده که موضوعات بیشتر مطرح شده در سطح جامعه را از آنبوه موضوعات منتنوع و گوناگون استخراج کنیم و به هر کدام جداگانه و تحت عنوان خاص در قالب یک کتاب بپردازیم تا علاوه بر اینکه برای دانشجویان و پژوهشگران حوزه حقوق جذاب باشد، بتواند برای مردم عادی جامعه و فاقد تحصیلات حقوقی هم مفید واقع شود.

در تهیه و تنظیم این کتاب، در کنار دانش نظری و تئوری پژوهشگران مجموعه معید، از تجربه عملی گروه و دانش این مجموعه نیز بسیار استفاده شده است تا شما خواننده گرامی با رویه عملی موضوعات مطرحه بیشتر آشنای شوید، تمامی پرونده های مطروحه در مجموعه معید که روزنه آمار قابل توجهی را به خود جلب می کند با دقت و وسواس زیاد بررسی شده و نکات قابل ذکر آن در این کتاب مذکور شده است.

در خاتمه خواهیم تشکر از حسن انتخاب شما، صمیمانه انتقادات و پیشنهادات شما را پذیراییم.

پیشگفتار

خلع ید، اصطلاحی حقوقی است که به معنای بازپس‌گیری مال یا اموالی است که به نحوی انجاء از دست صاحب آن خارج شده‌اند. این عمل می‌تواند در نتیجه تصرفات غیرقانونی، سوءاستفاده، یا حتی به‌دلیل سهل‌انگاری صورت گیرد. خلع ید به عنوان یکی از مکانیزم‌های حفاظتی در نظام حقوقی، نقش مهمی در حفظ حقوق مالکیت ایفا می‌کند.

در فرهنگ حقوقی ایران، خلع ید به معنای بازستاندن مال به حالت اولیه و رفع تصرف غاصبانه است. این امر مستلزم دخالت دستگاه قضایی و اجرای احکام است. خلع ید می‌تواند در موقوفه مانند تصرف عدوانی اراضی، ساختمانها و یا دیگر اموال غیرمنقول صورت گیرد. همچنان، در مواردی که اموال منقول به‌طور غیرقانونی از مالک آنها گرفته شده باشد، خلع ید مطرّح شود.

این مفهوم، نه تنها در حقوق مدنی کاربرد دارد بلکه در حقوق کیفری نیز می‌تواند مطرح شود. در حقوق کیفری، خلع ید ممکن است به عنوان مختصی از مجازات برای جرایمی مانند سرقت یا کلاهبرداری اعمال شود. در این موارد، دادگاه می‌تواند دستور به بازگرداندن مال مسروقه به صاحب اصلی آن بدهد.

پیچیدگی‌های موضوع خلع ید از آنجایی ناشی می‌شود که هر مورد باید به‌طور جداگانه و با توجه به شرایط خاص خود بررسی شود. عواملی مانند نحوه تصرف، مدت زمان تصرف و وضعیت حقوقی مالک و منصرف، همگی در تعیین نتیجه نهایی دخیل هستند. بنابراین، تحلیل دقیق و کارشناسی از هر مورد، از اهمیت بالایی برخوردار است.

این پیشگفتار مقدمه‌ای برای بحث و بررسی عمیق‌تر در مورد خلع ید است و می‌تواند به عنوان نقطه شروعی برای تحقیقات بیشتر در این زمینه باشد.